

LOVAS ANDRÁS

Mozdulj rá: ez

Illusztrálta **Kasza Julianna**
Szerkesztette **Mihály Emőke**

© **Koinónia, 2009**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ANDRÁS, LOVAS

Mozdulj rá: ez más! / Lovas András – Cluj Napoca: Koinónia, 2009

ISBN 978-973-165-001-2

CIP nr. 3938 / 25. 02. 2009

LOVAS ANDRÁS

Mozdulj rá: ez

MÁS!

Koinónia • Kolozsvár • 2009

TARTALOM

Bevezető * **5**

Az egészen más * **11**

Aki mássá tesz * **25**

A felemás * **39**

Más világ * **53**

B

„Mozdulj rá: ez más!” A Coca-Cola cég új terméke, a Cherry Coke reklámszlogenje volt ez, a '90-es évek végén. Miért választottam e négy, János evangéliumából vett biblíamagyarázat összefoglaló címéül? Mert meg vagyok győződve, hogy nagyon jó mondat. Megfogalmaz valamit az ember titkos vágyaiból, legbelsőbb érzéseiből. Ezért is működik jól mint reklám. Ha csak arra szólít fel, hogy „igyál Cherry Coke-ot!”, nem valószínű, hogy attól kezdve mindenki azt akart volna inni. De ha azt mondják, „ez más, mozdulj rá erre a másra!”, „igyál valami mást!”, akkor megpendül valami bennünk, legbelül, és öntudatlanul is elkezdünk vágyni arra, amit reklámoznak.

„A mai társadalomban, különösen a fiatalok körében kulcsszó a *más*, az *alternatív*. Alternatív az, aki más divat szerint öltözködik, más ruhában jár, mint a többiek. Vagy alternatív zenét hallgat. Nagyon népszerűek az alternatív gyógy módok is, és az alternatív étkezési szokások. Sokan választják egészen tudatosan az alternatív szexet, bármi is legyen az. És az alternatív vallások is piacon vannak.

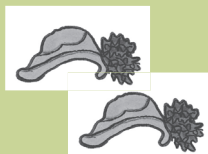
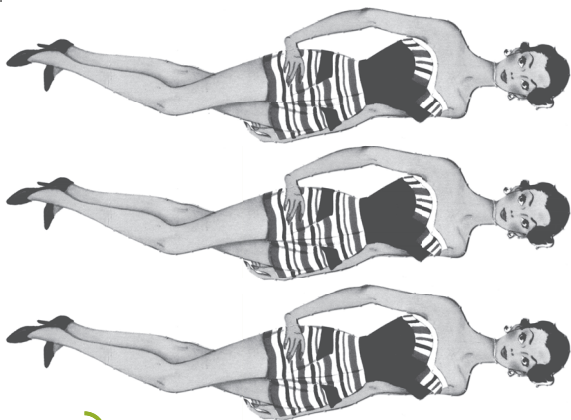
Az alternatívának ez a csodálata nemcsak onnan ered, hogy mi magunk folyton valami másra vágunk, hanem abból is, hogy megszoktuk, hogy állandóan valami új érkezik, valami más jön a politikában, az erkölcsben, a gazdaságban, a kultúrában, ami a meglevőt régivé teszi. Sokan ezt úgy fogalmazzák meg, hogy a modern kor a végét járja, és ami-ben egyre inkább benne vagyunk, az a modern utáni, a posztmodern kor. Ennek a kornak éppen ez a felszólítás a lényege: „mozdulj rá a másra!”. Hiszen elég már a régiből. Az értelem, a tudomány és a technika, ami a modernitás lényege, nem töltötte be igazán a szükségünket. Nem adott választ az egzisztenciális kér-

déseinkre, a globális problémákat sem oldotta meg. Ezért hát légy alternatív!

Elgondolkozhatunk azon is, hogy ha mindenki alternatív lenne, ha mindenki mássá válna, akkor igazából senki sem lenne más. Hiszen akkor már nem is tudnánk, mi a normális, a megszokott: nem lenne mitől eltérni. Nem maradna semmi állandó, semmi, amit igaznak mondanak. Mindenki valami mást csinálna, és a világ széthullna darabjaira.

Persze, miközben arra törekszünk, hogy mindenáron valami mást csináljunk, vagy valami mást fogyasszunk, gyakran azt tapasztaljuk, hogy belülről nem válunk mássá, nem változunk meg. Minden csak a felszínen történik. Lecserél-

hated a mobiltelefonod elő- és hátlapját az egyéniségednek megfelelőre. Egyedi háttérképeket választhatsz magadnak, egyedi csengőhangot szerkeszthetsz. Mindent annak nevében, hogy te más vagy. De tényleg más lettél ezáltal? Tényleg, belülről is más leszel attól, hogy más zenét hallgatsz, vagy más ruhát hordasz? Vajon az határozza meg, hogy ki vagy te, hogy Lucky Strike cigit, Marlborót vagy Camelt szívsz? Ha éjszaka bulizol, berúgsz, és nappal alszol – más vagy ettől? Vagy ha levágnád a hajad, zakót ölténél, és nyakkendőt kötnél, és mindig sietnél valahová – más ember volnál? Más lesz attól az ember, hogy egy újabb tapasztalata van egy másik fiúval, egy másik lánnyal?

Hányszor megcsalt már bennünket ez az izgató, kihívó szlogen. Sokszor próbáltunk már valami mást csinálni, de nem működött. Azt láttuk, hogy legbelül igazán nem változott meg semmi. Kergettünk egy álmot, egy vágyat, kergettünk valami utolérhetetlent, kipróbáljuk a mást, de valójában üresek maradunk. És ebből azt a következtetést vonjuk le,

hogy nincs remény. És talán fel is adtuk már, hogy létezik ez a más. Beletörődünk, hogy ennyi az élet.

Mit lehet ezek után mondani? Én most mégis beszélni szeretnék a másról. Nem is csak a másról, hanem az *egészen másról*.

Ha van *egészen más*, ha létezik, akkor az Isten kell hogy legyen. Az *Isten* szó definíciójában benne van, hogy ő egészen más, mint mi. Ha létezik Isten, akkor ő egészen más valóság, mint amit eddig tapasztaltunk: kívül áll az általunk megélt világon. Ő a végső valóság. Azért lehet valaki *egészen más*, mert nem abban van benne, amiben mi is vagyunk, mindannyian. De ha túl van a világon, mert feltettünk áll, vagy mert távol van tőlünk, akkor mit érünk vele? Majd talán a halálunk után lesz valami közünk hozzá... De hiszen én most akarok élni, én most vágyom a másra. Engem most hajt a vágy valami más után. Tulajdonképpen csak azért van értelme, hogy az *egészen másról*, azaz Istenről beszéljünk, mert ő megtartva a máságát, eljött közénk, és utat készített a világba. A vallásfilozófusok

úgy fogalmazták ezt meg, hogy ő transzcendens, azaz rajtunk kívül álló Isten, de mégis immanens, azaz jelenlévő, számunkra jelenvaló. A keresztények azt vallják, hogy ő úgy *egészen más*, hogy közben elérhető, megtapasztalható és megismerhető lett számunkra. Sőt: találkozni lehet Vele! És ha még tovább megyünk: az *egészen mással* való találkozásban, annak átélésében, megismerésében lehetünk mi is igazán mássá. Így aztán nem az kell hogy legyen a jelszavunk, hogy „fogyassz végre valami mást, hogy másvalaki legyél!”, hiszen az úgysem megy, hanem hogy „légy végre valaki más, hogy valami mást csinálhass!”.

Ha létezik *egészen más* Isten, és ha lehet vele találkozni, akkor biztos, hogy számunkra is egészen más lehet a valóság. Ha már kipróbáltál sok mindent – hiszen ez a mai kor éppen arra bátorít, hogy próbáljunk ki mindent, ami tetszik, kóstoljuk meg, és döntsük el, hogy jó-e nekünk – akkor most csak arra kérlek, hogy légy becsületes és őszinte, és vizsgálj meg ezt az alternatívát is, az Istenrel való találkozás alternatíváját.

